COMMISSIE VOOR AANVULLENDE PENSIOENEN

ADVIES

nr. 35

de dato

17 februari 2012

Gelet dat de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, samengesteld krachtens art. 53 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna de WAP), B.S. 15 mei 2003, waarna de leden benoemd zijn door de Koning bij Koninklijk Besluit van 17 december 2003, B.S. 29 december 2003 als opdracht heeft advies te verstrekken, nemen

de vertegenwoordigers van de werknemers, de werkgevers, de pensioeninstellingen en de gepensioneerden, aangevuld door de deskundigen, volgend unaniem advies aan:

Multisectorale oplossingen voor sectorale aanvullende pensioenen

De Memorie van Toelichting van het wetsontwerp van de wet op de aanvullende pensioenen (DOC 50 1340/011) stelde uitdrukkelijk een democratisering van de aanvullende pensioenen te beogen.¹ Deze democratisering heeft zich voor een groot deel al gerealiseerd, maar nog niet volledig. In het streven naar deze democratisering dient de mogelijkheid van samenwerking onder sectoren gestimuleerd te worden. Samenwerking onder sectoren levert immers schaalvoordelen op.

Dit kan op verschillende manieren. Een aantal sectoren hebben al een multisectorale samenwerking uitgewerkt en zijn operationeel. Uiteraard is de oplossing voor de ene sector niet noodzakelijk dé modeloplossing voor een andere sector. Daarnaast erkennen we ook de noodzaak van een soepele overgang binnen een **multisectoraal kader**.

Eén van de verschillende mogelijkheden die naar voor worden geschoven is het creëren van multisectorale Fondsen voor Bestaanszekerheid. Bedoeld wordt een Fonds voor Bestaanszekerheid dat opgericht is door meerdere paritaire (sub-) comités tegelijk. Het is op dit moment onduidelijk of de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor Bestaanszekerheid het onmogelijk maakt om multisectorale Fondsen voor Bestaanszekerheid op te richten. Als men via de weg van de multisectorale Fondsen voor Bestaanszekerheid wil gaan, is de huidige wettelijke context mogelijks belemmering voor de ontwikkeling sectorale aanvullende een van pensioenplannen. De wetgeving in verband met de Fondsen voor Bestaanszekerheid behoort traditioneel tot het actieterrein van de sociale partners. Het verdient daarom de aanbeveling om de mogelijkheid tot het oprichten van een Fonds voor Bestaanszekerheid dat voor meerdere bedrijfstakken - vertegenwoordigd in hun respectieve paritaire comités - bevoegd is, te doen onderzoeken door de leden van de Nationale Arbeidsraad.

¹ DOC 50 1340/001: "Democratisering van de aanvullende pensioenen. Het ontwerp beoogt een democratisering van de aanvullende pensioenen in te zetten. Het ontwerp is een kans voor opening en democratisering van waarlijk op solidariteit gestoelde aanvullende pensioenstelsels. Deze democratisering is in de eerste plaats belangrijk voor de arbeiders en in de tweede plaats voor alle werknemers van K.M.O.'s."

Een andere multisectorale oplossing voor aanvullende pensioenen bestaat erin een economisch samenwerkingsverband (esv)² op te richten.

In de praktijk zijn andere ad hoc formules ook mogelijk, zoals bijvoorbeeld de uitbestedingsovereenkomst, maar dan moeten er meer zekerheden worden geboden in verband met de BTW plicht en de garantie op de continuïteit van de geleverde diensten.

De Commissie voor Aanvullende pensioenen stelt vast dat er meerdere samenwerkingsvormen bestaan. Ze zal deze materie verder uitdiepen en analyseren. Ze zal onderzoeken in welke mate de wet op de Aanvullende pensioenen van 28 april 2003 (WAP) kan worden aangepast, opdat meerdere paritaire comités of subcomités samen een sectorale inrichter in het leven kunnen roepen. De WAP verwijst in artikel 10 immers uitdrukkelijk naar de sectorale collectieve overeenkomst van onbepaalde duur die door de Koning algemeen verbindend wordt verklaard.

Ongeacht de aangewezen oplossing, moet er ook nagedacht worden over de mogelijkheid om ook nadien nog te kunnen toetreden tot dergelijke sectorale inrichters, mits het naleven van de vereisten voor het oprichten van een sectorale aanvullende pensioentoezegging. Momenteel definieert artikel 3, §1, 5 van de WAP de sectorale inrichter als de rechtspersoon, paritair samengesteld, aangeduid via een collectieve arbeidsovereenkomst door de representatieve organisaties van een paritair comité of subcomité, opgericht volgens hoofdstuk III van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, dat een pensioenstelsel invoert.

Niettegenstaande de voormelde intentie van de verdere werkzaamheden binnen de Commissie voor Aanvullende Pensioenen, verzoekt de Commissie toch reeds aan de Nationale Arbeidsraad om zich nu al te buigen over de vraag met betrekking tot de creatie van de multisectorale Fondsen voor Bestaanszekerheid, alsook over de eventuele mogelijkheden tot samenwerking tussen de Fondsen voor Bestaanszekerheid van paritaire comités die een aanvullend pensioen wensen te creëren met een multisectoraal toepassingsgebied.

⁻

² Omschrijving van een economisch samenwerkingsverband (esv):

Economische samenwerkingsverbanden zijn vennootschappen met een onvolkomen rechtspersoonlijkheid. Zij bieden ondernemingen de mogelijkheid om een zelfstandige juridische samenwerkingseenheid op te richten om de economische activiteit te vereenvoudigen, rationaliseren of ontwikkelen. Het samenwerkingsverband moet verband houden met de economische activiteit van de ledenondernemingen en moet een ondersteunend karakter hebben (bijvoorbeeld gezamenlijke boekhouding of prospectie). Deze vennootschapsvorm kan dus niet worden gebruikt om een nieuw bedrijf op te richten of om alle activiteiten van de leden te verenigen. Het esv is fiscaal transparant: voor de toepassing van de Belgische inkomstenbelasting wordt het geacht geen rechtspersoonlijkheid te bezitten. Daardoor zijn de resultaten van dit samenwerkingsverband uitsluitend belastbaar als winst of baat bij de leden. Dat neemt niet weg dat een esv of eesv haar rechtspersoonlijkheid behoudt om haar andere fiscale verplichtingen te vervullen. Deze vennootschapsvorm kan opgericht worden bij onderhandse akte. De oprichtingsakte kan een notariële akte zijn, maar dat is geen verplichting. De bestuurders van een esv moeten natuurlijke personen zijn.